

POSTĘP TECHNICZNY W WODOCIĄGACH
PRZEDMIOTEM OBRAD JUBILEUSZOWEJ KONFERENCJI WE WROCŁAWIU

W dniach 7—9 listopada 1985 roku odbyła się we Wrocławiu dziesiąta Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna z cyklu **Postęp techniczny w wodociągach**. Tegoroczną Konferencję, podobnie jak poprzednią, zorganizował Oddział Dolnośląski PZITS wspólnie z instytutem Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej — w roku jubileuszu 40-lecia powołania do życia obu instytucji. Patronat naukowy sprawowała Sekcja Inżynierii Sanitarnej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk, co świadczy o ważności poruszanej tematyki i staje się już dobrą tradycją wrocławskich konferencji. W obradach wzięło udział ponad 350 uczestników z ośrodków akademickich i badawczych, biur projektów, a także przedsiębiorstw wykonawczych i eksploatacyjnych z całego kraju.

Problematyka Konferencji koncentrowała się głównie na zagadnieniach poziomu zanieczyszczenia wód i wynikających z niego możliwości ich oczyszczania. Zagadnienia te znalazły swe odzwierciedlenie w sześciu referatach kierunkowych, wygłoszonych w formie półgodzinnych wykładów:

1. A. L. Kowal: Kierunki rozwoju systemów oczyszczania wód
2. M. Pawlaczyk-Szpilowa: Ocena stanu skażenia wody niektórymi związkami szkodliwymi dla zdrowia metodami bioindykacyjnymi
3. K. Lipiński: Technologia wody ultraczystej
4. W. Adamski: Zagadnienia adsorpcji w technologii wody
5. H. Pełka: Wpływ właściwości chemicznych wody na oporność hydrauliczną przewodów wodociągowych
6. Z. Heidrich: Aspekty techniczno-ekonomiczne oczyszczania wód.
- Podstawę do szerokiej dyskusji stanowiły główne tezy następujących referatów szczegółowych:
  1. F. Abraham: Badania nad usprawnieniem procesu sedymentacji w klarownikach
  2. K. Kuś: Wpływ gradientu prędkości na pracę osadników kontaktowych
  3. R. Milerski: Oczyszczanie wody na filtrach ze złożem pływającym
  4. M. Roman, H. Kłoss-Trębaczekiewicz: Badania nad efektywnością filtrów piaskowych i antracytowo-piaskowych
  5. E. M. Grochulska - Segal: Wpływ właściwości zawiesiny pokoagulacyjnej na projektowanie filtrów
  6. K. M. Wojciechowska: Sterowanie akumulacją zanieczyszczeń w procesie filtracji
  7. S. A. Rybicki: Efektywność oczyszczania wód o wysokiej mętności w urządzeniach do koagulacji konwencjonalnej
  8. S. Biłczor: Badania nad zawartością trójhalometanów w wodzie do picia
  9. M. Błazejewski: Eksploatacja stawów infiltracyjnych zasilanych silnie zanieczyszczoną wodą powierzchniową
  10. A. Hebrowska-Grzesiak: Możliwości oczyszczania wód drenażowych w stawach
  11. W. Sawiniak, J. Piegsa, M. Sobczyk: Modyfikacja technologii uzdatniania wody podziemnej
  12. K. Boryń, E. Jakubowicz, T. A. Lewicki: Zastosowanie metody bioindykacji do ciągłego pomiaru toksyczności wody
  13. B. Ranke-Rybicka, J. Płachta: Badania hydrobiologiczne i parazytologiczne wody wodociągowej
  14. M. Martynelis, B. Rzerzycha: Wpływ organizmów planktonowych na uzdatnianie wody w wodociągu Sulejów-Łódź
  15. J. Maloszczyk, S. Romanişzyn: Warunki eksploatacyjne wodociągu Sulejów-Łódź
  16. H. Dera: Doświadczenia eksploatacyjne w uzdatnianiu wód podziemnych o dużej zawartości związków żelaza i manganu
  17. A. Biłyk, R. Szpadt: Eksploatacja instalacji do odsalania wód podziemnych metodą odwróconej osmozy
  18. A. Konopczyński: Typoszerzeg ozonatorów IMPOZ
  19. W. Dąbrowski, J. Dziopak: Wielostrefowe systemy zaopatrzenia w wodę z przetwornikiem energii
  20. W. Balcerzak, J. Kurbiel, A. Sapulak, A. Wisz: Jakość wody rzeki Skawy a układ technologiczny stacji uzdatniania wody.

Powyższe referaty zostały w formie syntetycznych artykułów opublikowane w wydawnictwie PZITS „Ochrona Środowiska” (nr 463/2—3) i co należy odnotować z satysfakcją — również stało się dobrą tradycją wrocławskich konferencji. Lektura tych referatów pozwala wyrazić nadzieję, że problematyka ciągłego wzrostu zanieczyszczenia wód i związanych z tym trudności w ich oczyszczaniu, znajdzie coraz szersze zrozumienie i zaangażowanie ze strony instytucji badawczych i projektowych, a także wykonawczych i eksploatacyjnych systemów oczyszczania wód.

Należy więc oczekiwać, że uzyskane z takim trudem wyniki badań oraz doświadczenia projektowe i eksploatacyjne będą szybko wdrażane i przyczynią się do poprawy zaopatrzenia ludności w wodę.

Dwudniowe obrady były także doskonałą okazją do wymiany poglądów i doświadczeń, dotyczących najbardziej palących problemów produkcji wody o odpowiedniej jakości. W dyskusji podkreślono konieczność nowelizacji niektórych przepisów i norm, jak również konieczność przewyciężenia złych nawyków w projektowaniu i eksploatacji zakładów wodociągowych. Postulaty zawarte w wystąpieniach referentów oraz w dyskusji zostały sformułowane w postaci następujących wniosków ogólnych:

1. Postępująca degradacja jakości wód powierzchniowych i podziemnych wymaga energicznych działań zmierzających do zmniejszenia stopnia zanieczyszczenia wód. Dotyczy to m. in. poziomu zasolenia wód Wisły i Odry, wysokich stężeń związków azotu, a także obecności

prekursorów trójhalemetanów oraz zanieczyszczeń biologicznych. Podkreśla się, że w wielu przypadkach zanieczyszczenie wód jest skutkiem drastycznego łamania prawa (np. rozbudowa huty Siechnica w bezpośrednim sąsiedztwie terenów wodonośnych m. Wrocławia).

2. Niezbędne jest zweryfikowanie i unowocześnienie przepisów dotyczących jakości wody do picia, m. in. poprzez obniżenie dopuszczalnej mętności wody do wartości 1 gm^{-3} , a także przez wprowadzenie obowiązku wykonywania oznaczeń trójhalemetanów, wskaźników hydrobiologicznych, szerszej gamy metali ciężkich. Łączy się z tym konieczność odpowiedniego wyposażenia laboratoriów wodociągowych w aparaturę analityczną.

3. Obecny stan jakości wód ujmowanych dla potrzeb ludności wymaga powszechnego stosowania ozonu oraz węgla aktywnego. W tym celu niezbędne jest podjęcie w kraju produkcji urządzeń do ozonowania (przygotowanie powietrza, wytwarzanie ozonu, mieszanie ozo-

nu z wodą) oraz węgla aktywnego o cechach wymaganych w uzdatnianiu wody, a także urządzeń do jego regeneracji.

Przebieg dyskusji oraz wynikające z niej powyższe wnioski są najlepszym dowodem na to, jak wiele jeszcze zagadnień w systemach oczyszczania wód oczekuje na kompleksowe potraktowanie i rozwiązanie. Do tych najbardziej istotnych można zaliczyć: identyfikację zanieczyszczeń specyficznych, usuwanie substancji szczególnie szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia, opracowanie metodologii projektowania urządzeń do oczyszczania wody z uwzględnieniem rzeczywistych warunków ich pracy, i inne.

Cennym uzupełnieniem zagadnień poruszanych podczas obrad była wycieczka do nowego zakładu produkcji wody „Mokry Dwór”, natomiast bardzo miłym akcentem Konferencji była możliwość zwiedzenia Panoramy Raławickiej przez większość uczestników.

A. M. DZIUBEK